

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, szerda 1914. február 11.

33. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, 1. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 410.

Felölős szerkesztő:
MURAI JENO.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Fiume kereskedelme.

Egy évtizeddel ezelőtt Fiume forgalma olyan nagy lendületet vett, hogy a jövőre nézve mindenki a legoptimistább prognózist állította fel. Akkor úgy látszott, hogy Fiume Triesztet nemsokára túl fogja szárnyalni. Csakhogy Ausztria megépítette a Tauern-vasutat és ezáltal egy második összeköttetést létesített Trieszttel. Azóta Trieszt forgalma óriási mértékben növekedett, míg Fiuméé a stagnáció állapotába jutott. Míg 1891-től 1900-ig a hajók száma és a tonnatartalom Triesztben 15%-kal, illetve 39%-kal és Fiumében 98%-kal illetve, 84%-kal növekedett, addig a tonnatartalom 1900-1910-ben Triesztben 95%-kal, míg Fiumében csak 41%-kal emelkedett. E mellett megjegyzendő, hogy míg az átlagos növekedés évenként Triesztben 8%-ot tett, addig Fiumében csak 3%-ot ért el. Az 1911. és 1912. években Fiumében ismét nagyobb fellendülést, míg Trieszt valamelyes visszaesést mutat. Mindenesetre érdekes tudni, hogy míg Fiume forgalma 1871-ben csak egy tizenyolcadrészét tette Trieszt forgalmának, addig 1911-ben már annak több, mint a felére rugott. Ugyanis ebben az évben Trieszt forgalma 31, Fiuméé pedig 16 millió métermázsára rugott.

A magyar kormány és a magyar gazdaság mindig sokat tettek Fiume fejlődése ér-

„A Tengerpart“ tárcája.

A mi vérünk.

Az öreg Zádoryné ki nem fogyott a panaszból. Hol a fiaival volt baja, hol meg a házbellekkel s azok a bajok is bántották, a milkhez nem lett volna semmi köze.

Régi vágású asszony maradt hatvan-estendőskorában is, bár egy kissé elgyöngyítette az élet sok baja. Majdnem egész családot temetett el, mindenki elszakadt a szívtől, aki csak kedves volt neki, mégis elbirta a sok csapást. Délutánokon azonban, amikor csöndessé vált a kis város, az emlékeivel foglalatosskodott és sorba siratta a halottait.

Aztán az utcán talált igen sok megróni valót, pajkos fiukra, akik ingenkedtek kis leányokkal, lekiáltott az ablakból:

— Ne szemtelenkedj, mert lemegyek és végig verem rajtad!

Másnap is felháborodással beszélt a jelenetről.

— Ilyen gyámoltalan volt az én szegény kis leányom is, azt is mindig megkergették

dekében. Óriási költségekkel modern kikötő létesült a legkitünőbb felszerelésekkel. Fiume gazdasági életét magyar pénzen virágoztatták fel. Főképp budapesti pénzintézetek létesítettek sok iparvállalatot. Magyarország centralisztikus közlekedési politikája következtében Fiume kereskedelmi tekintetben is csak Budapesttől való teljes függőségben fejlődhetik. A kereskedelmi élet összes számai Budapesten futnak össze, úgy hogy Fiume inkább csak a tranzithely sankint eltűntek-lesak-lákikun: surdulv szerepet játsza. A nagyobb budapesti cégek lassankint eltűntek és csak a speditőr talál Fiumében jövedelmező üzletet. De még a speditőrök is szenvednek a magyar vasutak kumulatív tarifái és a hajózási társaságok saját spediációs üzemei miatt Ennek az a következménye, hogy a fiumei malomipart, továbbá liszt- és gabonakereskedelmet lassankint a budapesti nagyipar szivta fel. **minthogy a budapesti máciái kumulatív tarifák lehetetlenné teszik, hogy Fiumében raktárakat tarthassanak és versenyezhesse-**

nek. Ennek a Budapesttől való függőségnek még az a hátránya is van, hogy Fiumében nagyobb kereskedelmi cégek nem lévén, Magyarországon a trieszti forgalmat fokozottabb mérvben kénytelen igénybe venni. 1911-12-ben a magyar forgalom Trieszten át az importoknál 12%-kal, az exportnál 5%-kal emelkedett. Ezt a hátrányt Fiumében már érezni kezdik és néhány bank áruosz-

a zsiáruvok. Édes kis jószágom, de hamar meghaltál!

Az asszony leánya sokat hívta, hogy költözzék hozzá, ne törődjék már semmivel, eleget gyöttrődött az életben.

— Nem megyek falura, egyik gyermekemre sem akarok rászorulni. Aztán meg nem is mehetek, amíg számyra nem eresztettem a legkisebbiket.

Ez a legkisebbik amolyan fiók-bivalyborjú volt, már túl a harmincon és az a hír járta róla, hogy sohasem alszik. Állandó ébrenléte szoros összefüggésben állt a korlátlan italmérési joggal, bár megígerte, hogy abbahagyja az ivást, míhelyt elfogy az ország borkészlete.

Azt hiszem, Zádoryné törődött egészségét azok az apró izgalmak tartották fenn, amik a legkisebb körül támadtak. Erre kellett állandóan ügyelnie, hogy járjon azért hivatalba s ennek a kis gonoszságait védte, ha az öregebbek rároffentek és szelidebb magaviseletet követeltek tőle.

A jánosházi pusztán néha futótűzként szaladt keresztül, nagy megdöbbenést keltve mindenütt:

— Jön az öreg nagysága!

tály felállításával akar a bajon segíteni. Csakhogy ez nem pótolhatja a nagy kereskedő-cégeket. Triesztben például a kávékereskedelem tekintetében már elérték a szükséges függetlenséget és most a pamutra nézve is ezt akarják megcsinálni, habár eddig eredmény nélkül.

Fiume import-forgalma az Adria társaság új járatai dacára sem emelkedik. Bizonyos növekedés csak egynemany árunál, mint nyers rizs, tengeri stb. mutatkozik, míg a borbehozatal és olaj-import lényegesen csökkent. Sokkal jelentékenyebb szerepe van Fiumének a kiviteli forgalomban. Cement, tannin, petróleum, cukor, gabona, liszt, bab és burgonya nagy mennyiségekben exportáltak Fiumén át. A cellulóz-kivitel is emelkedett. A legdrágább kiviteli cikk a fiumei torpedó, mely az egész világot meghódította. Fontos Fiumének déligyümölcs-behozatali forgalma is, amely tekintetben Triesztet felül is multa. Ujabban az Ungaro-Croata egy külön déligyümölcs-járatot tart fenn Görögországba. Megemlítendő még az emelkedő fa-export is, különösen Tripolisz felé.

1912-ben és 1913-ban Fiume forgalma a háboru miatt nem szenvedett, sőt a jó hajózási konjunktura és a magas tengeri tarifák következtében mondhatni, kedvezően alakult. Ezzel szemben a trieszti Lloyd keleti forgalma a háboru miatt csökkent.

(M. K.)

Zádoryné olyankor önhatalmúlag átvette a lánya háztartásának vezetését és minden zsendánt megszégyenítő gyanusítással süttötte ki, hogy a cselédek lopnak, a kocsis pedig a kocsmában váltja fel pálinkára a lovoknak szánt zabot. Azokon a napokon nem főzött a szakácsné, mert az öreg nagysága maga állt a konyhába és időnkora fürgeséget tanusított, mintha nem is az ő vállait terhelné a hatvan év. Hajnalban azonban türelmetlenkedett, hogy a nap is lusta, mert nem akar fölkelni, este az bántotta, hogy már a jámbor vidék is éjjeli baglyokkal van tele és 9 órakor sem fekszik le senki.

Itt volt a legkisebb leányának az árvája is, ez a különös gyerek, aki kétesztendőskorában vesztette el az édes anyját.

— Valami megmagyarázhatatlan szomorúság költözött a kis fiuba, négyestendőskorult és alig tudott beszélni.

— A leány karatyló idő előtt, a fiu nem! — vigasztalta a doktor.

De Zádoryné ez mindennél jobban bántotta mégis.

Nem az én vérem, nincs belőle semmi az anyjából. Az apjác a feje állása, a járása, a tekintete. Beszélni is azért nem tud

GRAND CAFE' BORSA

:: FIUME, Bacich-palota ::

Fiume legújabb és legszebb kávéháza

PHONO hangversenyerem

ABBAZIA, Villa Angiolina (Kurpark)

Zeneszámok és színművészek előadásai naponta d. e. 9—1 és d. u. 3—11. Szabad bemenet. Bedobandó jegyek 20 fill. a pénztárnál.

Abbazia Pension Hermitage

(Telef. 142.)

SUDSTRAND, a Quitta-fürdő fölött.

— Legszebb fekvésű előkelő otthon! —

(Tiszteknek és orvosoknak kedvezmény.)

:: Kívánatra prospektus küldetik. ::

Magyar-amerikai vonal.

—02—

A kivándorlási kérdés ajból aktuális, mert a magyar kormány a Pool felbomlásával újra abba a helyzetbe került, hogy a kivándorlási kérdést az ország érdeke szerint szabályozhatja.

A zsiros koncepció feltűtő idegen hajós vállalatok részéről már is megkezdődött a hajósa a jó üzlet után és egyik vezérigazgató a másik után jön táborukarival Budapestre érdeklődni, puhatólódni.

A magyar közvélemény ezzel szemben a saját hőnére való alkudozásokat közömbösen szemléli, nem törődik ez a nép már semmivel sem. Nem esoda tehát, hogy a magyar nép nem tartja fontosnak, hogy merre és milyen hajóval kell majd hazáját elhagynia.

Fásultan szemléli, hogy tíz milliós hazához juttatunk külföldi vállalatokat, a melyeknek egyetlen célja, hogy minél több kivándorlót szállítsanak ki és minél többet hozzanak majd utolsó garasikon nyomorogva, testileg összetörve vissza.

Kötelességünk elsősorban gondoskodni arról, hogy a magyar ember magyar vasúton és magyar hajón hagyja el hazáját, hogy a kivándorlást lebonyolító hajóstársaság olyan magyar vállalat legyen, amelyben feltétlenül megbízhatunk, hogy csak legálisan fog működni, humanusan fog szállítani és mindenkor szemelött fogja tartani a magyar érdekeket. Egyszóval magyar vállalatot kell a kivándorlással megbízni.

Belátta ezt annak idején Széll Kálmán volt miniszterelnök is, aki a kivándorlás lebonyolításával 1904-ben a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási részvénytársaságot akarta megbízni. Az egyezség a vállalattal, melynek főrésztulajosa a részvénytulajosa 80 százaléka erejéig maga az állam, már majdnem kész volt, a vállalat egyik igazgatója künn is volt Angliában hajók beszerzése céljából.

A Széll-kormány ekkor azonban hirtelen meglukott, helyébe Tisza jött, aki a Cunardot bízta meg a magyar-amerikai vonal szervezésével.

A Cunardé lett tehát a magyar-amerikai vonal. A hajók angolok, magyarul rajtuk csak az orvos és egy néhány pincér tud.

A kivándorlás Fiume felé való terelése se sikertelen, ment a legújabb statisztikai adar-

rendesen, mert az anyja magyarul gügyögött hozzá, ha egyedül voltak, az apjától pedig csak német szót hallott. Nem énti ez meg soha a szavamat, német marad.

Hát a kis fin csakugyan későn jutott el a beszédhez, de eljutott. Akkor is inkább a maga passzióinak élt s mikor a vendég-nagyanya tul sokat egzereirozgatta, elébe állt:

— Mikor mész te már haza?

A nagy szigorúságában azért annyit rontott rajta két hét alatt, hogy három hónapba is tellett, amíg rendbe tudták ismét hozni.

Szólni azért nem volt szabad ellene, Ments Isten, abból származtak a legkülönb lélekveszedelmek.

— Persze, én nem értek a gyermekneveléshez, én nem hoztam nyolc apróságot a világra. Csak ti tudtok hozzá!

Különös valami ez, de csakugyan mint-ha kijöttek volna a nagyszülők a gyakorlatból. Az unokák rossz tulajdonságait ők ajánorozzák, megfélelkeztetve a multtól, annak minden szigorúságáról.

Az ismerőseinek sorban panaszkodott Zádoryné.

— Egy fin-unokám van. Szeretem, hát hogvne szeretném, csak ne lenne olyan savó-vérű német!

Karácsonyra mégis csak ő érette ment le a falura, hogy összeölelgesse az egyik peroban, megengedjen neki minden esintalanságot, a másikban pedig lényegtelen apróságokeért szedje ránya.

Unnev első napján pedig a vályogvető cigányoknak eszébe jutott, hogy uraság is van a vidéken, aki nem venné rossz néven, ha muzsikával köszöntenék Jézuska eljövételének öröme. Oda is kerültek már haj-

tok szerint a magyarországi kivándorlóknak csak egy ötöde megy Fiumén át Amerikába. Az ut nekik ebben az irányban sokkal hosszabb és nehezebb mint Bréma vagy Hamburg felé és ezenkívül sokkal jobban tetszik a magyar kivándorlóknak a német hajó, a német kocsit, a német bánásmód, mint az, amit a Cunard nekik nyújt.

De nem hoz hasznót a Cunard kereskedelmi szempontból sem, mert az angol vállalat nem támogatja a magyar közgazdaságot, míg évi százezrekre rugó felszerelési és élelmezési cikkeknek legnagyobb részét is Angliába szerzi be. Azt a pénzt, amit Magyarországon beszed, mind külföldre kiveszi.

Igazi magyar-amerikai vonal létesítése nagyfontosságú közgazdasági érdekünk és ügyes vezetés jó üzleti politika mellett két vállalat részére is lehet könnyen elég kivándorlót Fiumébe terelni, kivált ha a népnek tudomá-ára adják, hogy magyar hajó, magyar tiszt és személyzet viszi át őket Amerikába.

Követelmünk kell tehát a magyar kormánytól, hogy szakítson már végre-valahára az idegen vállalatokkal, ne tömje tovább a német és osztrák vasutak és hajóstársaságok zsebeit, hanem juttassa ezt a magyar vasutaknak és egy oly magyar vállalatnak, melyben megvan a kellő erkölcsi biztosíték, hogy mindenek előtt a magyar érdekeket tartja szem előtt és nem játszsza ki a törvényeket.

A magyar kivándorlók, ha a hajók az állam tulajdonát alkotják, quasi magyar állami területen érnék el az új világrészt és így ki volna teljesen zárva az, hogy illegális kivándorló utközben a hajóra felszállhasson. Ezer és ezer magyar kivándorló pusztul el Amerikában, ezeknek jó része megmenthető volna hazánk részére, ha magyar hajók közlekednének Newyorkba, mert azok a nyomorúságba kerülteket egyszerűen díjmentesen hazahoznák.

A Magyar Államvasutakkal fennálló szoros összeköttetése révén Fiumének forgalmát tetemesen növelhetné egy állami hajóstársaság, mert a kikötőt ügyes és olcsó kombinált hajó- és vasúti díjtételekkel könnyen a fekete-tengeri áldumai kikötők rovására a Balkán északi részeinek kikötőjévé is lehetne fejleszteni.

—03—

nalban az ablak alá s rázendítettek ama bizonytalan dallamok közül egyekre, amiről nem lehet határozottan tudni, hogy magyar halatónóta-e, avagy harei induló?

A kis fin pedig kinyitotta a szokatlan óbrésztere a szemét és körülnézett. Kereste a helyet, hogy hová kell fordulnia, végül megtalálta s akkor kipattant az ágyból, mint a rúd. A kezét csipőjére illesztette s ugrálni kezdett, néha ritmikusan, többnyire azonban nagyarányu szabálytalanságban.

— Tánecolok! Nagymama, nézz ide, tánecolok!

Szólni sem tudtak hozzá, olyan szokatlan volt mindez. Mikor pedig elhallgatott a muzsika, az apró emberke odakaszott Zádoryné mellé az ágyba.

— Nagymama, van pénzed?

— Mit akarsz te azzal?

— A muzsikás bácsinak adom, hogy még muzsikáljon. Adj pénzt.

Az öreg asszony kapkodta elő a tárcáját és áradozva a boldogságtól, düttötte az aprópénzt a gyerek kezébe.

— Nesze, édes életem, már hogvne adnék! Ki adjon neked, ha a nagymama nem?

— Hol szomult ebbe ez a tulajdonság?

— tanódott Zádoryné másik leánya, a nevelőanya.

— Hol? Hát hogy lehet még kérdezni is ilyet? — méltatlankodott a nagymama. — Az apád, a nagyapád, mind mulatós ember volt, odaadták azok az ingüket is a cigány-nak. Hát onnan származott ő belé is. Nem látod, hogy most ütött ki rajta az igazi vér? A német fajtája talán sosem kurjongatott muzsikaszóra. Ez a bizonyítéka, hogy mégis a mi vérünk!

Sz. Szigethy Vilmos.

—04—

Határrendőrség — személyzet nélkül.

—0—

Beszélgetés dr. Rojesevich kerületi főnökkel

Hogy egyes exponáltabb helyeken milyen szükség van olyan közbiztonságot védő szervezetre, mely egységes vezetés és állami felügyelet alatt áll, annak fényes bizonyítók Rojesevich Károly dr-nak, a susáki kerületi főnök és a horvát tengerpart egész területére kiterjedő határrendőrség vezetőjének alábbi nyilatkozata. Tudósítók a szerb „kémkedési” ügyből kifolyólag hosszabb beszélgetést folytatott Rojesevich doktorral, ki részletes felvilágosításokat adott a horvátországi határrendőrség ezidőszertint való működéséről.

— Hogyan van az — kérdezte tudósítók Rojesevichtől — hogy jöllehet, a kémkedéssel vagy nagyszerb üzemekkel gyanúsított emberek már nyolc-tíz napja előzetes letartóztatásban vannak, a lapok mégsem kaphatnak kész eseményekről megbízható tudósításokat?

— Annak igen egyszerű a magyarázata — válaszolta Rojesevich. Susákon ugyan is felállították az elmúlt nyáron a határrendőrséget, de elfelejtették a hozzávaló — személyzetet. Ugy történt a dolog, hogy Susákon a fiumei határrendőrséggel együtt kellett volna felállítani a határrendőrséget, mert a 1913. V. tc. rendelkezései Horvátországra nézve is érvényvel bírnak...

— A magyar királyi belügyminiszterium nevezi ki a horvátországi határrendőrségi közegeket?

— Nem. Csupán a törvény rendelkezései közösek Magyarországgal, de a végrehajtás dolgában a horvát autonómia jogai lépnek előtérbe. A törvény szerint pld. amikor Magyarországon felállították a határrendőrséget, akkor Horvátországban is fel kellett volna állítani. Minthogy azonban Horvátországnak Susákon és Karlobagon kívül nincs más olyan határszéli területe, ahol a határrendőrség felállítására szükséges lett volna, nem történt semmi. Mikor azonban végre Fiumében felállították a határrendőrséget, akkor a törvény értelmében Susákon is fel kellett azt állítani. Itt pedig nem a belügyminiszter, hanem a horvát bán, illetve a belügyi osztályfőnök és a horvát miniszter nevezi ki a személyzetet...

A határrendőrség felállításakor Zágrábban ugy gondolták, hogy elég lesz kinevezni a határrendőrség vezetőjét, aki a rendőri szolgálatot a rendelkezésére bocsátott csendőri szervezettel fogja ellátni.

— Az urak odafont persze nem gondolták meg, hogy a csendőri szolgálatban fennáll az egyenruha viselési kényszer s ennél fogva a csendőrök nem lehet felhasználni titkosrendőri szolgálatra. És egyébként sem teljesíthet a csendőrség rendőri szolgálatot. A csendőr első sorban — katona, másodsorban pedig a portyázás idején vajmi sokszor igen messzire kell eltávoznia a határtól, ugy hogy mi sem könnyebb, mint a határrendőrség ki-játszása.

— Kértem kineveztetésem óta többször felettes hatóságaimat, hogy adjanak személyzetet, de elutasítottak, mert kérelmem teljesítéséhez hiányzik a — fedezet. Elvben hozzájárultak a személyzet megszerzéséhez, de tényleg soká lesz még abból valami.

— Akartak ugyan két embert alkalmazni a szolgálatomra, de ezek egyikének 100 korona havi fizetést, a másiknak 2 korona napidíjat akartak kiutalni. Erre azt mondtam, hogy nincs rá szükségem, mert elsősorban is ilyen kis fizetésért nem kaphatok értelmes, több nyelvet beszélő embert, másodsorban pedig, ha akvadna is, az a kis fizetést mindenféle gazsággal igyekezne pótolni. Aztán még az ilyen embernek esküt is kell letennie, ami már bizonyos kötelezettséget ró a munkaadó államra. Az ilyen kisfizetű alkalmazottakat sem díjneknek, sem tisztetbeli hivatalnokoknak nem minősíthetjük s inkább azt mondtam, hogy a határrendőrség hivatalos teendőit egy vármegyei alantos hivatalnokkal végeztetem. Ez ugyan nem jó, mert így halasztást szenved a dolog,

de egyelőre nem volt más megoldás.

— Most azonban, hogy a szerb kémkedési ügyben világossá vált a főispán előtt a rendes hivatásos detektívok alkalmazásának halaszthatatlan szükségére, talán hamarosan elhatározza magát a pénzügyi kormányzat a kinevezendő és segédtsízt rangban alkalmazandó határrendőrségi detektívok alkalmazásának folyósítására.

— En magam háromféle hivatalt vagyok kénytelen betölteni. Kerületi főnök (fő szolgabíró), a horvát tengerpart határrendőrségének a főnöke és Balkar város kormánybiztosa vagyok. Csupa olyan hivatalok, melyeknek ellátása egyenkint is egy egész embert kívánnak.

— Eddig nem gondoltak a dologgal szemben szinte jó, hogy ez a kémkedési ügy fölmerült. A város közbiztonságára is üdvösebb volna a határrendőrség, mert a városi rendőrség függ a mindenkor községektől és már csak ezért sem vergődhetik a szolgálat magaslatára. Reméljük a legjobbat elfogott szerb „barátaink” jóvoltából.

Ujdonságok.

—o—

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A *Cunard* magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az *Adria* palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A *tessatói Frangepán-vár* naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— *József főherceg diszkertje* (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenéséges család távollétében hétköznapi reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A *Danubius-hajógyár* telepe, a rizshántológyár, a papírgyár, kőolajfinomító gyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „*Adriatica*” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A *népkert* (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A *városi könyvtár* naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A *kivándorlási ház* megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

—o—

HELYBELI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Minthogy az előfizetéseknél pénzbeszedők által való beszédése a város nagy területe miatt igen sok időt vesz igénybe, tisztelettel kérjük előfizetőinket, szíveskedjenek munkánkat azzal megkönnyíteni, hogy esedékes előfizetéseiket postautalványon, személyesen vagy küldönc útján juttassák el kiadóhivatalunkba: *Gradinata del Sasso Bianco, Wurzer-ház, I. em.*

—o—

— **Diákok a kormányzónál.** Ma délelőtt a főgymnáziumi diákok egy küldöttsége jelent meg Kovács Géza tanár vezetésével Wickenburg István gróf kormányzónál, a kit arra kérték, hogy a diákbált tisztelje meg látogatásával.

— **A Növédő Egyesület közgyűlése.** A Növédő Egyesület tegnap délután fél 4 órakor Wickenburg Istvánné grófnő elnöklété mellett tartotta meg évi rendes közgyűlését. A gyűlésen mindvégig jelen volt Wickenburg István gróf kormányzó is.

Az elnöki megnyitó után dr. Otoeska Péter terjesztette elő titkári jelentését, melyben különösen azt emelte ki, hogy a múlt évben az egyesület 1000 leányt vett védelmébe és ebből hatszázat el is helyezett. A pénztári jelentés szerint az egyesület vagyona 3000 koronával szaporodott. A jelentéseket helyeslőleg tudomásul vették, majd az igazgató-ágat választották meg. Elnökké egyhangúlag és nagy lelkesedéssel ismét Wickenburg Istvánné grófnét választották meg. Ügyvezető titkárok: a növédelmi osztályra báró Villányi Frigyes, a gyermekvédelmi osztályra dr. Otoeska Péter. Pénztáros: Stieglitz Natale, jogtanácsos: Adelsfeld Antal dr., titkárok: Metkoviczné Manasteriotti Krisztina és Lengyel Emil.

Otoeska Péter jelentette, hogy az igazságügyminiszter a patronázst az egyesületre bízta. Felkérte emellett azokat a hölgyeket, akik a bírósági tárgyalásokon mint védők szerepelni akarnak, hogy jelentkezni szíveskedjenek. Tizenkét hölgy jelentkezett, akik Wickenburg Istvánné grófné vezetése mellett fognak működni. Jelentette még Otoeska, hogy a patronázst márciusban véglegesítik Fiumében, amikor az igazságügyminiszter egy küldöttje is ide fog érkezni.

Villányi Frigyes báró a magyar gyermekvédelmet ismertette, amely azért aktuális, mert a gyermekvédelmi törvényt Fiume is kiterjesztették és a belügyminiszter az ezzel járó teendőket az egyesületre bízta. Így az egyesület mint a gyermekvédelmi intézmények fiúmei szerve fog működni. Ennek alapján az egyesület a gyermekvédelmet is feladatai közé sorozta.

A vezetőség további megalakítása során szavaztatók Weinhart Gusztávot, Friedmann Dávidot és dr. Geletich Frigyes közgyűlési helyettesét választották meg. Az igazgató-ágba a közgyűlés a tizenhárom hölgyet küldte ki.

Végül sajnálattal vették tudomásul Balogh Károly titkár lemondását, egyben dr. Otoeska Péternek két évi farsági-munkáját, melyet a növédelmi körül teljesített jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Köszönetet mondtak még: a kormányzónak, Wickenburg István gróf kormányzónak, az elnöknek, a helyi hatóságoknak és azon intézeteknek, melyek az egyesületet támogatták. Az elnök köszönetet mondott a megjelentek érdeklődéséért, a közgyűlést berekesztette.

— **B. Schwimmer Róza előadása.** B. Schwimmer Róza, az ismert feminista — mint jeleztük — Angliába való elutazása előtt pénteken este bucsulőadást fog tartani a Szabad Liceumban Finnországról. Az ugyanaznap este tartandó hangversenyre való tekintettel az előadás pontosan fél hétkor kezdődik. A Liceum vezetősége pontos megjelenésre kéri a közönséget.

— **A fiumei magyar színházat.** Polgár Károly színházigazgató tegnap este 6 órakor Budapestre utazott, hogy a Fenice színház igazgatóságával folytatott tárgyalásairól jelentést tegyen. Jelenthetjük, hogy a Fenice színház igazgatósága kötelezte magát, hogy az épületet úgy rendbe hozhatja, hogy a színi szezon április 12-én megkezdhető legyen. Ha tehát valami különös akadály közbe nem jön, Polgár társulata április 12-én „Bánk-bán”-nal megkezdheti előadásait. A miniszter informálására Kankovszky Ferenc miniszteri tanácsos ma este Budapestre utazik.

— **Pályázat küldönci állásra.** A városi tanács pályázatot hirdet a városi tűzoltóságnál betöltendő küldönci állásra. Az állás 1000 korona évi fizetéssel, lakással, egyenruhával és a természetbeni felszereléssel jár. 18 és 40 év közötti egyének, akik az olasz nyelvet beszélik, testileg épek s büntetlen előéletűek pályázhatnak az állásra.

— **A községi választók névjegyzéke.** A közigazgatási bíróság ismeretes döntése alapján összeállított, illetve kijavított községi képviselő választók névjegyzéke a kormányzóságtól leérkeztek a városi tanácshoz. A tanács a kormányzó rendelete értelmében azonnal intézkedik, hogy a névjegyzékek kinyomassanak. Ez a munka körülbelül 8 napot vesz igénybe. A névjegyzékek kinyomását jelenleg fogják Wickenburg István gróf kormányzónak, aki azután intézkedik a választások megejtésének napja felől.

— **A József Főherceg Szanatórium Egyesület** fiúmei fiókja ismét elhelyezett teljesen ingyenesen a békésgyulai szanatóriumban egy szegény tüdőbeteg. A fiók fennállása óta ez már a harmadik tüdőbeteg, aki ingyenes gyógykezelésben részesül.

— **A susáki eseményekhez.** A szerb kémkedési ügy fejleményei és a susáki polgármester felfüggesztése annyira lefoglalják a közérdeklődést, hogy Susákon ma másról nem is beszélnek, mint e két ügyről. A közérdeklődésnek a legmerészebb kombinációkra nyújt anyagot az a tény, hogy Rojesevich Károly kerületi főnököt, mint a határrendőrség vezetőjét tegnap délután táviratilag Zágrábba rendelték. A horvát-szerb koalíció képviselő tagjai ugyanis nagyon kíváncsiak a szerb kémkedési, illetőleg propaganda-ügy mibenlétére s ezért a legilletékesebb tényezőktől akarják meghallani az ügy fejleményeiről szóló jelentést.

Zmajec Vince báró főispán ma reggel Ogulinba utazott, hogy a susáki polgármester felfüggesztése miatt a vármegyei közgyűlés összehívása iránt intézkedjék.

— **A városi tanács telket vásárol.** Fiume város középítési ügyosztályánál régen kidolgozták a városrendezés terveit, melyeknek végrehajtása azonban csak igen lassan haladhat előre. Így pl. tervbe van véve az Erzsébet-térnek is a rendezése, különösen a tér északi részén, ahol az *Adria* kávéház áll. Ez, valamint a mellette lévő ház id. Vio Antal dr. tulajdona és ugyesik bele a két ingatlan a rendezési vonalba, hogy a Vio-féle házak között lévő utcát be akarja a város építeni, hogy a második Vio-ház mögött húzódó sötét, keskeny sikátorból 10—12 méter széles utcát csináltathasson.

Az ingatlanok a mostani állapotukban azonfelül, hogy elhanyagolt régi külsejük sehogysem illik a remek *Adria*-palota szomszédságába, teljesen elrontják a térnek az arányosságát. Ennélfogva Deseppi Róbert városi ülnök magánaton érdeklődött Vio dr. irodájában, hogy mennyiért lehetne megkapni a két ingatlant. Minthogy Vio dr. nagyon jól tudja, hogy a város akarja megvenni a házakat, hogy leromboltassa és a városrendezési terv szerint felépítve, bérbeadhassa — olyan magas árat kér a házakért, melyet nem adhat meg a város, még ha sohasem lesz is arányosítva az Erzsébet-tér.

Most még egy kísérletet tesz a város az ingatlanok megszerzésére. Ha az nem sikerül, úgy Vio dr. házait kényszer kisajátítás útján szerzi meg a városi tanács.

Szeretem a hosszú farsangot,

a társadalmi kötelezettségeknek és egyéb mulatságoknak azonban kellemetlen hatása is van az egészségre. Leggyakoribb a meghűlés, amelynek következményei ellen Fay valódi sodeni pasztillája régóta bevált. Különösen jó szolgálatot tesz a pasztilla reggel fölkelés után, mert a füsttől jármadt elnyálkásodást azonnal megszünteti s a nyakat gyorsan megszabadítja. Vigyázzon azonban a Fay-névre, mert csak Fay pasztillája készül a Taunus-hegységben levő Soden község 3. és 18. számú gyógyforrásának sójából. Egy doboz 1 kor. 25 fillérért mindenütt hapható.

— **A Fiumei Gyorsiró Egyesület közgyűlése.** A Fiumei Gyorsiró Egyesület f. hó 15-én délelőtt fél tizenegykor tartja VI. évi rendes közgyűlését, az alapszabályokban előírt tárgysorozattal. Az elnökség ez uton kéri az összes tagokat, hogy a közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. A közgyűlést megelőzőleg félórás tanácskozás lesz az igazgatósági és választmányi tagok bevonásával. Ha a közgyűlés a kitűzött időben nem volna határozatképes, úgy fél óra múlva a tagok számára való tekintet nélkül fog megtartatni.

— **„Amnesia partialis“.** Orvosi nyelven azt mondják, hogy az emlékezés részleges bémulása az a baj, mely Colussi Károly fiumei fiatal emberen mutatkozott a múlt héten. Colussi elmondotta, hogy a múlt szerdán kint sétált a Dante-téren. Egyszerre valami szédülés-féle érzés fogta el s attól fogva nem emlékezik egyáltalán semmire abból, ami vele történt. Mikor emlékező tehetősége ismét működni kezdett — Milánóban volt. Hogyan, mikor, mi módon érkezett oda, arról halvány sejtelmé sincs. Le-fel járt a milánói utcákban, hogy meggyőződjék, ha csakugyan ébren van-e és meggyőződött róla, hogy csakugyan ébren van. Nagyobb volt a esodálkozása, midőn magán egy új divatos felöltőt, a zsebében pedig 42 líra olasz pénzt talált. Fiumében a dantetéri szédülés bekövetkezésekor felöltő nélkül sétált a napsütésben, tárcájában pedig 130 korona magyar pénz volt. Ki váltotta meg a vasúti jegyet, hogyan, mikor és hol váltotta be a pénzt, mikor érkezett meg Milánóba — semmire de semmire nem emlékszik. Egy hirneves milánói orvostanár megvizsgálta és azt mondta, hogy igen érdekes ugyan az esete, de a pszichiatriában nem nagyon ritka. Nyugodt és rendes életet ajánlott csupán az orvos.

— **Tisztogatás.** Springhet vásárbiztos tegnap hat éneklő madarat kobozott el Merzich Antoniától, akinek nem volt eladási engedélye. Prosel M. óvárosi munkáskonyhájában rothadófélben levő élelmiszereket talált a vásárbiztos. A tulajdonos ellen feljelentést tett. Springhet ezenkívül feljelentette Butkovich Ádám kereskedőt, mert az engedélyezettnél nagyobb helyet foglalt el kirakatával. Baccareich Károlyt pedig rothadt hentesáruk elárúsítása miatt. A Raffaele Sanzio utcában levő Moravec üzletben romlott szilvát, Pavletich Katalin koresmárosnőnél a Fiumara-uton többféle romlott élelmiszert s rozsdás edényeket, Lovrinovich Mátyás mészárosnál pedig őzhúst foglalt le. Az őzhúst azért foglalta le, mert vadászati kihágásról volt szó. A vásárbiztos vasárnap felmosatta a vásárcsarnokot.

— **A hét fertőző betegségei.** A városi főorvosi hivatal jelentése szerint Fiumében és kerületében a február 2-ától 8-áig terjedő héten bárányhimlőben 2, vörhenyben 5, kanyaróban 9, difteritiszben 1, hastifuszban 1, szamárköhögésben 6, ragályos fülmyrigyben pedig 20 megbetegedés történt. A kórházba h u s z o n h a t kanyarózt, 1 hastifuszost és egy fülmyrigybetegét szállítottak.

— **A tengerbe esett.** A Lazzarus-hajógyár közelében tegnap este 8 órakor egy kínai nő a tengerbe esett. Baricevich, a tengerészeti hatóság fűtője kimentette a vízből a nőt, akit a mentők a kórházba szállítottak.

— **Elütötte az autó.** Az abbáziai mentők szombaton éjjel a fiumei kórházba szállították Senekovits János 48 éves kocsist, akit egy automobil elütött. Senekovits súlyos zúzódásokat szenvedett.

— **A tavaszi opera-évad.** Az Alpron-Battaglia vállalkozó cég ma adta ki a tavaszi évad műsorát. E szerint a következő operák fognak színre kerülni: Puccini a Nyugat leánya (ujdonság), Verdi Traviata, Massenet Sámson s Delila, Wagner Tannhäuser. Zenekari igazgató a nálunk ismert Pasquale La Rotella karnagy.

A főbb szerepeket a következők fogják énekelni: Adorni G., Bilancioni Isotta, Clascanti Esperanza, Santelmo Liana, Frascani Nii, Ninconte Elena. A férfi tagok közül: Alabiso Carmelo, Cristalli Carlo, Donaggio Luciano, Famadas Amador, Giunta Enrico, Morellato Giuseppe, Micheli Umberto, Ram baldelli Silvio, Rimini Giacomo, Sogliano Carlo.

Az évadot március 7-én kezdik Puccini a Nyugat leánya című dalművével. Bérleti feltételek 28 előadásra belépőjegy a földszintre és páholyokba 60 korona, zártszék az első három sorba a belépővel együtt 140 korona, a többi sorokba belépővel együtt 120 korona. Földszinti páholy belépő nélkül 420, mezzanin és első emeleti páholy belépő nélkül 620 korona, másodemeleti páholy belépő nélkül 320 korona. Tizennégy előadásra belépő a földszintre és páholyokba 32 korona, zártszék az első három sorba 75, a többiekben 65 korona. Földszinti páholy 210, mezzanin és első emelet 310, másodemeleti páholy 160 korona.

— **A régi harag.** Doliner Róza 43 éves károlyvárosi asszony régóta haragosa Kucsics Ferenc dalmát gyümölcsárusnak. Ma reggel a két haragos találkozott a kis vásárcsarnok közelében. A veszekedést az asszony kezdte. Kucsics az asszony szavain feldühödött és egy hosszú késsel többször mellbe szurta. A verekedésnek a rendőrség vetett véget. Doliner Rózát súlyos sebekkel a kórházba szállították. Kucsicsot kihallgatása után letartóztatták.

— **Kávétolvaj.** Tomsich Márió 18 éves ifju tegnap kávé akart lopni Fuchs és Társa gyarmatáru kereskedőnek az üzlete előtt levő kávézsákból. A tolvajt tettenérték s átadták a rendőrségnek, amely letartóztatta.

— **Fegyver a gyermekek kezében.** Plasse San Nicoló alközségben tegnap két fiú flóberttel lövöldözött. A lövésekre figyelmes lett a közelben szolgálatot teljesítő rendőr, aki rájlesztett a két fiúra. Ezek eldobták a flóbert puskákat s elszaladtak. A rendőr magával vitte a két flóbertet, amelyeket tulajdonosaik átvehetnek a rendőrségen.

— **Megszökött a büntetés elől.** A határrendőrség ma letartóztatta Simon András krakói születésű egyént, aki a lugosi törvényszék által súlyos testi sértés miatt reá kiszabott hat havi fogház büntetés elől megszökött.

— **Elfogott sikkasztó.** A városi rendőrség tegnap letartóztatta Sadlecka Richárd triezsti kereskedelmi ügynököt, aki az ottani Aidignan cég kárára sikkasztást követett el. A letartóztatás egy triezsti megkeresés alapján történt.

— **A kikötőből.** Febr. 10. Erkezett: Mátyás király magyar gőzös Marseilleből, 100 tonna kénnel, 700 láda narancsesal, 1575 zsák raffiával és 30 tonna vegyes áruval; Magyar magyar gőzös Cataniából 16.675 láda narancsesal és 47 hordó borral.

Indult: Josephine osztrák gőzös Triestbe; Árpád magyar gőzös Las Palmasba, 270 tonna fával, 60 tonna cukorral, 50 tonna gyertyával, 100 bál dohánnyal és 100 láda téstával.

— **Kalandkeresés.** Egy városi detektív tegnap bekísérte a rendőrségre Tancer Lucia 19 éves mulatóhelybeli pincéernőt, aki kalandokat keresett az utcán. A rendőrbíró-ság 8 napi elzárásra ítélte a leányt.

— **Olasz kikötőmunkások sztrájkja.** — Nápolyban szombat óta tizezer kikötőmunkás sztrájkol. A kikötőmunkások szövetsége azzal fenyegetődik, hogy ha a nápolyi sztrájknak nem lesz eredménye, a sztrájkot az összes olasz kikötőkre kiterjeszti.

— **Cirkuszi élet.** A Corso mozgófényképszínházban ma este a Cirkuszi élet című háromfelvonásos drámát adják elő.

x **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern higiénia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. N o v á k Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42. a Corso mozi fölött.

A betegséget

gyakran követi egy időszak, melyben a lábadozó levertnék érzi magát és a legesekélyebb megerősítés is kifárasztja. Ez az állapot ugy gyermekeknél, mint felnőtteknél különös figyelmet igényel, nehogy visszaesés a felgyógyulás reményét tönkre tegye. A célszerű táplálkozás mellett becses szolgáltatást tesz a lábadozóknak a könnyen emészthető Scott-féle csukamájolaj-emulsió, többek között kitűnő étvágyat is kölcsönöz neki. A

Scott-féle emulsió

által tartalmazott finom Lofoten-gőzhalolaj, mint egy szer sem, emeli az életerőt, megszünteti a bágyadtság érzését és új vért képez, szóval megacélozza a testet és életörömhöz juttatja.

A Scott-féle csukamájolaj-emulsió oly jóízű és könnyen emészthető, hogy ugy felnőttek, mint gyermekek szívesen szedik. Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér, Minden gyógyszárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére. Wien VII. akkor egy gyógytár utján próbaadagot küldünk.

A délutáni órákra németül beszélő

JOBB LEÁNYT KERESÉK

4 éves kis leánykám mellé. Cim a kiadóhivatalban.

MENETREND KIVONAT.

Vonatok indulása Fiuméből:

Zágráb—Budapest felé:

Gyorsv.: d. e. 8.00; d. u. 6.00 órakor.

Szem. v.: d. u. 12.55; d. u. 6.08; este 10.23 órakor.

St.-Péter—Trieszt—Pragerhof felé:

Gyorsv.: d. e. 7.52; este 8.10 órakor.

Szem. v.: regg. 5.13.; déli 12.56; d. u. 5.00 órakor.

Vasuti állomási vendéglő Fiumében.

Hires jó konyha. Mindenkor kész ételek. Az érkező, elutazó és átutazó közönség, valamint a városi polgárság kedvenc találkozóhelye. Figyelmes kiszolgálásról biztosít **Kardos József**, vendéglős. (Tel. 10-49.)

Vonatok érkezése Fiuméba:

Budapest—Zágráb felől:

Gyorsv.: regg. 7.15; este 7.54 órakor.

Szem. v.: regg. 6.55; d. u. 4.05 órakor.

St.-Péter—Trieszt—Pragerhof felől:

Gyorsv.: d. e. 9.46; este 10.18 órakor.

Szem. v.: déli 12.09; d. u. 3.01; este 12.55 órakor.

TOZSDE.

	febr. 9 zárlat	Mai ár. 11 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	853.—	853.50
Osztrák hitelrészvény	647.—	646.50
4 $\frac{1}{2}$ -os koronajáradék	83.35	83.75
Osztr.-magy. államvasút	720.40	719.50
Lezálogbank	436.50	456.—
Leszámítóbank	536.50	528.—
Harai Bank	293.50	294.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	527.50	527.—
Rimamurányi	672.—	674.—
Salgótarjáni	751.—	754.—
Közuti Vasút	629.—	627.—
Városi Villamos	337.75	338.—
Adria	528.—	—
Déli Vasút	109.—	—
Magyar Cukoripar	2560.—	—
Rizsgyár	3750.—	—
Budapesti Gabonafőzsde. (50 kilogrammuként.)		
Búza áprilisra	11.91	11.92
Búza májusra	11.86	11.87
Búza október	10.88	10.92
Rozs áprilisra	9.06	8.99
Rozs októberre	8.49	8.51
Zab áprilisra	7.70	7.73
Zab októberre	7.70	7.72
Tengeri májusra	6.64	6.67
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	646.—	645.50
Magyar hitelrészvény	853.—	852.56
Osztrák magyar államvasút	719.75	718.50
Déli Vasút	—	107.50
Alpesi	825.50	825.50
Skoda	762.—	761.—
Osztr. koronajár.	84.85	—

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi köte- sek átlagár.
Fiumei 4 $\frac{1}{2}$ -os kölesönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takarékszövetk.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indicentier“ tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1420.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	303.—
Navigazione Libera Triest	629.—
Osztrák Lloyd	619.—
Stabilimento Tecnico	9835.—
Ampelea Szeszparoló Rt.	410.—
I. Trieszti Rizsgyár	597.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	442.—
Spalato Portland Cement	383.—
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	958.—
Riunione Adriatica	430.—

Távirat — Telefon.

A munkapárt értekezlete.
 BECS, febr. 10. A munkapárt tegnap este értekezletet tartott, amelyen a váltojavaslatot a horvátok által tett módosítással elfogadta. Azután megállapította a képviselőház munkarendjét. Csütörtöktől jövő keddig szünet lesz. A jövő héten a választókerületek beosztását és a hajózási szerződéseket fogja tárgyalni a képviselőház.

A közmunkatanács botránya.
 BUDAPEST, febr. 10. A munkapárt tegnapi értekezletén Tisza István gróf kijelentette, hogy a közmunkatanács elleni vizsgálat befejeződött s szerdán a Házban meginterpelláltatja magát, hogy a szükséges felvilágosításokat megadhassa. Ezt azért jelenti ki előre, hogy az ellenzék is hozzászólhasson az ügyhöz. Szívesen venné, ha ellenzéki interpellációra adhatna választ.

A függetlenségi párt taktikája.
 BUDAPEST, febr. 10. A függetlenségi párt elnöki tanácsa tegnap este ülést tartott. A parlamenti taktikára vonatkozólag még nem történt megállapodás.

A képviselőház ülése.
 BUDAPEST, febr. 10. Szász Károly alelnök 11 órakor nyitotta meg az ülést. Jelentette, hogy Beöthy Pál elnököt gyász érte: édes anyja meghalt. A Ház részvétét jegyzőkönyvbe foglalják és a temetésen hivatalosan részt vesznek. Bemutatta ifj. Kubinyi György megbízólevelét és jelentette, hogy Szmracsányi Győre kitiltása lejárt. Tisza István gróf beterjesztette gróf Voracziczky Jánosnak főrenddé való képesítését. Kirkner János az öntöző-csatornákról szóló földművelésügyi javaslatot, Nagy Ferenc pedig a váltojavaslatot ismertetette. Ehhez elsőnek Szabó István nagyvotái szölt. Az ülés végén Szeitorszky Béla interpellálja a miniszterelnököt a közmunkatanács botrányáról.

Az ellenzék tanácskozása.
 BUDAPEST, febr. 10. Az ellenzék elnöki tanácsa ma értekezletet tartott és úgy határozott, hogy nem vesz részt azon az ülésen, melyen a közmunkatanács ügyét tárgyalják, mert Tisza a vizsgálatot pártszempontból folytattatta le. Vadász államtitkár írásbeli jelentést kért Hardeggtől, Tolnaytól és Garanczytól és ez alapon válaszol az interpellációra.

A ruthén pör.
 MÁRMAROSSZIGET, febr. 10. Ma lipesei tanukat hallgatták ki, akik azt vallották, hogy a ruthén mozgalom azért keletkezett, mert a népet a katolikus népszövetségbe akarták beterelni.

A választókerületek.
 BUDAPEST, febr. 10. Az erdélyi munkapárti képviselők ma értekezletre jöttek össze, mert sérelmesnek tartják, hogy a választókerületek új beosztásában 6 tiszta román kerületet és négy relativ román többségű kerületet szerveztek. Az értekezleten jelenvolt Tisza felvilágosítása után az erdélyi képviselők megnyugodtak a javaslatban.

A hajóstársaságok szerződésai.
 BUDAPEST, febr. 10. A képviselőház közlekedési bizottsága ma délután 5 órakor értekezletet tart és ezen tárgyalás alá veszi a hajóstársaságokkal kötött szerződéseket.

Mándi Samu összeférhetlensége.
 BUDAPEST, febr. 10. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága holnap este 6 órakor fogja tárgyalni Mándi Samu képviselő összeférhetlenségi ügyét, melyet Hédervári Lohel képviselő jelentett be.

Változások a hadsereg vezetésében.
 BECS, febr. 10. A közös hadsereg vezetésében legközelebb jelentős változások lesznek. Mint jó forrásból jelentik, Frank Liboriusz és Auffenberg Mörice nyugdíjba mennek.

Öngyilkos gentry-házaspár.
 RIMASZOMBAT, febr. 10. Fáy Antal földbirtokos és neje született Kubinyi Róza, Kubinyi Géza főispán leánya egy itteni szállóban öngyilkosságot követtek el. Fáyné rálőtt a férjére, majd önmagát lőtte agyon. Az asszony meghalt, a férj halálán van. Állítólag a teljes anyagi tönkretutás elől menekült a fiatal házaspár a halálba.

Pasics bécsi útja.
 BECS, febr. 10. Pasics szent miniszterelnök március hó folyamán ide fog érkezni, hogy az illetékes körökkel a keleti vasút építése tárgyában tanácskozzék.

Az új Balkán szövetség.
 BUKAREST, febr. 10. Itt együtt vannak a görög, szerb és román államférfiak, akik az új balkáni szövetség létrehozásán tanácskoznak.
 LONDON, febr. 10. A Reuter-ügynökség értesülése szerint az új Balkán-szövetség orosz protektorátus alatt jön létre és egyenesen Türökország ellen irányul.

Pasics Bukarestben.
 BUKAREST, febr. 10. Pasics szerb miniszterelnök Pétervárról ma ideérkezett. A pályaudvaron ünnepélyes fogadtatást rendeztek Pasicsnak.

Családirtás.
 SHARBRÜCKEN, febr. 10. Egy Weisz nevezetű író agyonlőtte a feleségét, 3 gyermekét, az anyósát, azután öngyilkos lett. Tetét azért követte el, mert felesége válópört indított ellene.

! ABBAZIA! (Südstrand) Westphal

— szálloda, penzió és kerti étterem. —
 Kitiünő házi konyha, kellemes uzsonnázó hely, gyönyörű kilátás, szép szobák. Családok részére kedvezmény. Olesó árak.
 Westphal Elena, tulajdonosnő.

Tudja Ön már, : hogy mi az : ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszer-tárában
 VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Albán püspök a királynál.

BÉCS, febr. 10. A király tegnap Golletti György albán püspököt kihallgatáson fogadta.

Wied herceg.

ROMA, febr. 10. Wied herceg ma éjjel egy órakerékkel érkezik. A sajtó szívélyes üdvözléssel fogadja és kiemeli, hogy milyen nagy nehézségekkel kell majd az új fejedelemnek Albániában megküzdenie, míg trónját ott teljesen megszilárdíthatja. Wied herceg két-három napig marad Romában és állítólag még Berlinből kihallgatást kért a pápától is.

ROMA, febr. 10. A Tribuna jelenti Valonából: Prenk bib Doda albán törzsfőnök Romába megy, hogy kieszközölje az olasz kormány támogatását ahhoz, hogy a katolikus albánok az új albán kormányban külön képviselést kapjanak.

VALONA, febr. 10. Wied herceg értesítette a hatalmak Berlinben akkreditált nagyköveteit és nemzetközi ellenőrzőbizottságot, hogy az albán trónt elfogadja.

BÉCS, febr. 10. Wied Vilmos herceg pénteken, február 13-án érkezik ide. A pályaudvaron ünnepélyesen fogadják. Itt fogadja Wied herceg az albánok tisztelgő küldöttségét is. Majd kihallgatáson jelenik meg őfelsége előtt, hogy támogatását kikérje. Bécsből Triestbe utazik Wied herceg. Triestből Albáni felé egy osztrák-magyar hadihajó kíséri el. E hadihajóhoz a nyílt tengeren egy olasz hadihajó fog csatlakozni. Durazzóban ünnepélyesen fogadják Wied herceget és felajánlják neki újból az albán fejedelmi trónt.

Négy nyelvű felirások.

TRIESZT, febr. 10. Az olasz lakosság között nagy felháborodást kelt a szlovének egy újabb vivmánya, amelyről a Piccolo ad hírt. Istriában eddig az állami és községi hivatalok tábláin, bélyegzőin és nyomtatványain négy nyelvű volt a felírás: olasz és német, ezenfelül négy nyelvű lesz: olasz; német, szlovén és horvát. A múlt héten ugyanis a szlovén párt vezetősége küldöttséggel járult a helytartó elé és követelte az istriai szlovén lakosság anyanyelvének alkalmazását a hivatalokban, mire a helytartó megígérte, hogy tekintettel lesz erre a jogos igényre. Mint az idézett lap jelenti, már készülnek is a négy nyelvű hivatalos pecsétek, a nyomtatványok és a hivatalok felirásai.

Görög siker a Délalban ügyben.

PARIS, febr. 10. A Matin berlini tudósítója teljesen megbízható forrásból jelenti, hogy Venizelosz görög miniszterelnök bécsi és berlini látogatása teljes sikerrel járt. Venizelosznak sikerült a hármasszövetség támogatását a Délalban kérdésben megnyerni olyformán, hogy a Délalban vitás területet felosztják oly formában, hogy Argiroatro város és környéke Görögországnak jusson. A görög csapatok március 3-án kezdik meg a visszavonulást Albániába.

Velence

San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A gúnál kiállításán díszes okmányokkal kitüntetve. SZOBÁK 2 és fél LIRATÓL FELJEBB.

ÜGYNÖK KERESTETIK

kinek jó összeköttetései vannak és elsőrendű litográfia és könyvnyomda részére akvirálna. Szakismeret nem okvetlenül szükséges. Ajánlat „G. 101“ jeligére a kiadóba kérétek.

ELADÓ SZABÓ ÜZLET

jó forgalmu, haláleset miatt eladó. Magyar iparosnak alkalmas. Ugyanott rézagy stb. butorok eladók. Cím: Volosca 24.

Skarlátjárvány a francia katonák között.

PARIS, febr. 10. A délfranciaországi helyőrségekben a skarlát járvány nagy méreteket öltött. Toulonban száz, Arrasban pedig ötven katona betegedett meg.

A föld körülrepülése.

NEWYORK, febr. 10. A Panama kiállítás bizottsága egymillió dollárt tűzött ki föld körülrepülésére.

Moszkva ivóvíz nélkül.

MOSZKVA, febr. 10. A vízvezeték főcsöve két helyen is megrepedt tegnap és 160.000 hektoliter víz tódult ki a város utcáira. Egy kétemeletes ház beomlott. Tegnap óta nincs ivóvíz Moszkvában.

Mexikó forradalmár elnöke.

LONDON, febr. 10. Mexikó fővárosából jelentik: Villa tábornok, a forradalmárok vezére a köztársaság elnökévé proklamálta magát.

Forstner hadnagy bucsuja.

STRASSBURG, febr. 10. Tegnap parázs tüntetés volt abból az alkalomból, hogy Forstner hadnagy még egyszer visszatért Zabernbe összecsomagolni, mert áthelyezték a 99. gyalogezredtől egy brandenburgi garnizonba. A tüntetők majdnem mind serdületlen fiúk voltak, lehetnek vagy százán. Mikor Forstner hadnagy kocsira tette holmiját és maga is folszállott, hogy a vonathoz menjen, a suhancok kergetőzve futottak utána és esufolták. A városi rendőrség és a esendőrok vetettek véget a tüntetésnek.

Sikkasztó követségi titkár.

KAIRO, febr. 10. Az osztrák-magyar követség Toggler nevű titkára, aki a Deutsche Orient Gesellschaft kairói fiókintézetétől nagy összeget sikkasztott, megszökött. Toggert két esztendővel ezelőtt nevezték ki az osztrák-magyar követséghez, eleinte szorgalmas, ambiciózus embernek bizonyult, de esakhamar belekerült a kairói legelőkelőbb társaságokba. Ez okozta vesztét. Jövedelméből nem futotta az uri passziókra, a kártya és a nő, a bűn útjára kergették. Ravasz fondorlatokkal befonta a Deutsche Orient Gesellschaft igazgatóját, meglopta a bankot és bucsut sem mondva senkinek, eltűnt Kairóból. Köröző-levelet adtak ki ellene.

Háboru vagy béke?

ATHÉN, febr. 10. Az athéni török követi kormányja megbízásából felszólította a görög kormányt, hogy Chios és Mytilene szigeteket, amelyeket Görögország jogtalanul tart megszállva, adják vissza Törökországnak.

PARIS, febr. 10. A Matin berlini tudósítója teljesen megbízható forrásból jelenti, hogy Venizelosz görög miniszterelnök bécsi és berlini látogatása teljes sikerrel járt. Venizelosznak sikerült a hármasszövetség támogatását a dél albán kérdésben megnyerni. A dél albán vitás területet felosztják olyan formában, hogy Argiroatro város és környéke Görögországnak jusson. A görög csapatok március harmadikán kezdik meg a visszavonulást Albániában.

PÉTERVÁR, febr. 10. Császári utasítás elrendeli, hogy az egész birodalomban, a Visztula-vidék kivételével, azokat, akik az 1911 és 1913-iki behívásoknál közvetlenül a honvédelemhez soroztattak, a folyó évben négy heti gyakorlatra hívják be.

A szigetek kérdése.

PÉTERVÁR, febr. 10. Szaszonov külügyminiszter tegnap a дума költségvetési bizottságában kijelentette, hogy az összes Aegei tengeri szigetek Tenedoszt és a kisázsiai partokon levőket kivéve Görögorszá-

got illetik meg. Bárha Görögország Bulgáriával szemben békülékeny politikát ohajt folytatni, kibékülésről egyelőre nem lehet szó, mert a múlt évi váratlan támadást még nem felejtették el. Szerbiát és Görögországot szilárd kapocs fűzi össze. A macedóniai iskolakérdésben teljes megegyezés jött létre.

Daneff bűnhődése.

SZOFIA, febr. 10. A Daneff-párt tegnap népgyűlést tartott, amelyen maga Daneff is megjelent. Már a népgyűlés kezdetén zajos jelenetek támadtak a volt miniszterelnök hívei és ellenségei között. Mikor aztán Daneff az emelvényre lépett, nem tudott szóhoz jutni az óriási lármá miatt.

— Le a hazaárulóval! Nem hallgatjuk meg! — kiáltották feléje, majd olyan általános verekedés támadt, hogy a rendőrségnek kellett beavatkozni. Később Daneff hívei revolverrel kezülkben körülállották a volt miniszterelnököt, aki hosszabb beszédet mondott, hogy politikáját igazolja. A népgyűlés végén újabb verekedés volt és a rendőrség többeket letartóztatott.

A görög-román szövetséget megkötötték

ATHÉN, febr. 10. A görög-román szövetségi szerződést aláírták. A szerződés értelmében Románia kötelezi magát arra, hogy egész fegyveres erejével támogatja Görögországot, ha bolgár vagy török részről támadás érné. A szerződésnek van egy klauzulája is, amely szerint Görögország kötelezi magát arra, hogy Wied herceg albán fejedelemségét mindenben támogatja. Erről a szerződésről a bukaresti török követnek is tudomása van.

További szövetségek.

BELGRÁD, febr. 10. Itteni jól informált politikai körökben három szövetségről tudnak, amelyek most vannak alakulóban és a szövetségi szerződések legközelebb aláírásra is kerülnek. Elszerint a közel jövőben még két szövetségi szerződést kötnek és pedig: Szerbia Montenegróval és Szerbia Görögországgal. Ezen közvetett szövetségek által a szövetkezett államok végeredményben egy szövetségi blokkot alkotnának. A szövetségnek nincsen agresszív célja és csak arra való, hogy a bukaresti béke eredményeit megvédelmezze a szövetkezett görög-bolgár aspirációk ellen.

A modern szerb hadsereg.

BELGRÁD, febr. 10. Az új szerb védőtörvény értelmében, amelyet most készít el egy külön bizottság, a szerb hadsereg egy rendes repülőgép-osztályt, egy szikra táviró-osztályt is szerveznek felderítő és küldönc szolgálatra.

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.
Telefon 12-03 szám.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

— Teljes penzió napi 10 liráért. —

Elsőrendű szalon-köszén

kicsinyben és nagyban házhoz szállítva a legjutányosabb árak mellett.

Aprított tűzifa 2 kor. 60 fil.

métermázsánként teljes fuvarokban (körülbelül 22—25 mm.) házhoz szállítva.

Aprított tűzifa kicsinyben zsákokban 5 korona méter-mázsánként házhoz szállítva.

Koksz (pirszén) faszén mindenféle tüzelő anyagok nagy raktára.

Braun Bernát és Társa Fiume

Via Stefano Türri sz. 5. (Saját ház)

Telefon számok: 528. és 16-75.

Uj nagy butorraktár

Via Galileo Galilei No 2 a Dániel mólóval szemben.

Nagy raktár fényezett butorokban, egyes darabokban is valamint fényezett és matt butorokból álló szobaberendezésekben, közepes árak mellett.

Vasbutorok, ablakredőnyök különlegesség fényezett székekben. Mindennemű kárpitosmunkák, javítások is elvégeztetnek.

Alacsony árak.

Az n. é közönség pártfogásába ajánlja magát.

Tomisich Ignác.

A görzsi asztalos- konzorcium és a Mirkovics-cég volt ügynöke.

**PECSINEI SZANATORIUM
SUSAK-FIUME.**

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadózók részére is. Modern berendezés. Kötő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az igazgatóság,

Táviratok: SANATORIJ - SUSAK.

Tungsram lámpa darabja 1.20 K.

Elvállalja gáz- és villanyvilágítás, valamint vízvezeték bevezetését. Nagy raktár a gázvilágításhoz szükséges eszközökben, padlók, automóbilok s más gépek részére való olajakban. Fichtolin készületek, gázolin, petróleum és naftára járó gépek. Legújabb gyártmányok. Arusítás kicsinyben és nagyban igen jutányos árak mellett.

Kedvező fizetési feltételek.

BARBETTI ÁGOST - FIUME

Táviratcím: BARBETTI Via R. Sanzio. Telefon szám 14-55.

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áruforgalom, Északamerika Dél-Amerika, Kanada, Görögország, Itália és Északafrika felé.

Személyszállítás Newyorkba

Durazzo v. Valona, Patrasz, Palermo és Algir érintésével az Oceania gőzössel febr. 7-én

Durazzo v. Valona, Patrasz, Palermo és Algir érint. az Argentina gőz. jan. 24-én

Személyszállítás Buenos-Ayresbe:

Spalato v. Gravosa, Durazzo v. Valona, Patrasz, Almeira, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevideo a Sofia Hohenberg gőzössel febr. 11-én

Spalato v. Gravosa, Durazzo, v. Valona, Nápoly, Barcellona, Almeira, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo érintésével a Laura gőzössel jan. 28-án

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

Pavacich Testvérek Hödl M. épület- és műlakatos

droghériája.

Fiume - Corso 2.

Mindennemű festékek, ecsetek, sávak stb. raktára. Nagy raktár ásványvizekben angol és amerikai s egyéb droghuacikkben. Mindenfélé fűvek és gyökerek behozatala és kivitele.

via G. Fabris 3, Telefon 16-47.

Vasszerkezeteket és rácsokat készítek, házi telefont és csengőket bevezet, kerékpárokat és varrógépeket javít, mindennemű lakatos munkákat vállal **gyorsan; jól és olcsón!**

Zongora-iskola

Uj kurzus nyílik meg, leányok számára a Községi Reáliskola közelében, a Piazza Eneo-n levő Zongora Iskolában. Tandij havonként Kor. 6.—. Beiratások Polonio-Balbi lovagnál. Tanár: E. R.

Méz

különlegesség kicsinyben és nagyban, nagyobb vételnél jelentékeny árengedménnyel kapható

**Fleischhacker C.
tejcsarnokában**

Fiume, Piazza Elisabetta. — Naponta friss bécsi kolbász.

De La Ville

SZALLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.
50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitűnő kavéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Estéknként **BARCZA JENŐ** hírneves cigányzenekara hangversenyez.

Tulajdonos: BUDAI KÁROLY.

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).

ABBAZIA Reichstrasse

Gőz-, kádfürdők- és meleg tengerivíz fürdők.

Szobák 3.— koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLE.

Megszabadul a gondoktól

József-körut 15.

József 71

ha egy szórakoztató hangszert hozat **Wagner, Hangszer-Király-tól Budapest,** Hegedű, 16 drb felszereléssel 12 kor. Tárogató, billentyűkkel 16 kor. Amerikai gitár citera, kottákkal 16 kor. Családi hangversenyharmonika 16 kor. Mondolin vagy gitár 16 kor. Ébenfa fuvola 1-ő minőségű 16 kor. A milánói, parisi és londoni kiállításon aranyérem- és érdemkereszt-tel kitüntetve. — Javítási szakműhelyek ingyen! — **Óvas!** Ügyeljünk a **Wagner** névre és a 15-ös házszámra.

Kettős könyvelésben

magyar-német levelezésben teljesen jártas **TISZTVISELŐ** azonnali belépésre **KE-RESTETIK.** Ajánlat „Részvénytársaság” jelige alatt kiadóhivatalba címzendő.

Nyomatott a „**POLINNIA**” Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Illatszerek, háztartási cikkek, illatos szappanok, arc- és kézpolási cikkek, ruha és :: hajfesték, teák, cacaók, csokoládék :: Általában az összes szakmába vágó cikkek legelősebb beszerzési forrása nagyban és kicsinyben

„HEZ” illatszernagyáruház

Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7.

24 oldalas illatszert és háztartási árjegyzékünket ingyen és bérmentve küldjük. **Kereskedők és viszonteladók kérjék nagybani árjegyzékünket.**

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmel kibővítette. melyre a közönség szives figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

Mindennemű irásmunkák (fogalmazás, másolás, cimirás, stb.) otthoni elvégzését lelkiismeretes gyors és csinos kivitelben vállalom. Cím e lap kiadóhivatalában.